

Järnvägsparken – en statussymbol från 1800-talet

Hur ska man kunna spara så mycket som möjligt av Järnvägsparken? Och hur kan man återskapa det historiska stråket mellan Varbergs station och Societetsparken?

Detta är en av många frågor som kommunen funderar över just nu.

Stationshuset och Societetshuset byggdes ungefär samtidigt i Varberg och stod färdiga i början av 1880-talet. Samma tidsperiod anlades Järnvägsparken så att ett grönt stråk skapades mellan stadens nya pampiga målpunkter. Nu kunde kurortsgästerna anlända till Varberg med tåg och sedan flanera i sakta mak till Societeten genom parken.

-Detta var en enorm satsning för staden, berättar Karin Sjödin, landskapsarkitekt på kommunen.

-Varberg var väldigt trädfattigt på den här tiden, så förmodligen var det exklusivt att kunna promenera i skuggan under trädkronorna!

Värdet av träd

Nu kommer Järnvägsparken att förändras i och med det kommande tunnelbygget. En servicetunnel måste anläggas parallellt med den ”riktiga” tunneln, och dess mynning kommer att ligga mitt i det som idag är park. Det betyder bland annat att ett stort antal träd måste fällas – de allra flesta av dem nära Västra Vallgatan.

-Träden i parken har inte bara ett kulturhistoriskt värde, utan också ett biologiskt värde.

Ett träd är till exempel hem för insekter, träden tar hand om dagvatten och har en luftrenande funktion i staden – allt det vi brukar sammanfatta i ordet ”ekosystemtjänster”, förklarar Karin Sjödin.

Hon fortsätter:

- Att fälla träd är aldrig roligt, men nu arbetar vi med att försöka hitta en lösning. Vi vill dels göra något bra av det som blir kvar av Järnvägsparken, dels förhoppningsvis kunna kompensera den förlorade grönytan med en ny stationspark med både grönska och vatten kring det nuvarande stationshuset. Det här är en fråga med många inblandade, till exempel Jernhusen som äger marken både där parken ligger och runt stationshuset, länsstyrelsen som är en viktig remissinstans och Trafikverket som behöver en servicetunnel. Men fortfarande är parken ett intresse för kommunen och dess invånare – hur vill vi att vår framtida stad utvecklas?

Bevara rörelsen

Eftersom Järnvägsparken är långsmal och sluttande med en stor nivåskillnad, är området inte helt lätt att planera. I planprogrammet för Västerport finns förslaget att bygga in servicetunnelns mynning i ett bostadskvarter, så att den utifrån ser ut som en vanlig garageport.

-I så fall skulle vi slippa det trågliknande sår som kommer skapas i parken. Om man sedan förlänger det gröna och trädkantade gångstråket i Engelska parken så att det fortsätter längs med Järnvägsparkens östra del – och liksom ”kantar” det nya kvarteret - så bevarar vi den kulturhistoriska rörelsen från gamla stationshuset till Societetsparken.

-Eventuellt kan man också spara träd längs med Otto Torells gata. Det nya kvarteret i Västerport skulle då bli omgärdad av grönt. Men innan något är bestämt om hur det kommer att bli ska olika alternativ undersökas, betonar Karin Sjödin.

Till sist men inte minst: Hur blir det med kaktusplanteringen som funnits i Varberg sedan 1940-talet?

-Vi vet inte exakt var den kommer att hamna, men självklart ska planteringen ha den placering den förtjänar – det vill säga en plats i området där den verkligen kommer till sin rätt!